

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 41

Bujqësia

Objektivi

Objektivi i këtij Standardi është përshkrimi i trajtimit kontabël dhe dhënia e informacioneve shpjeguese në lidhje me aktivitetin bujqësor.

Objekti

- 1 Ky standard do të zbatohet për kontabilizimin e mëposhtëlistuarave në lidhje me aktivitetin bujqësor:
 - (a) aktivet biologjike;
 - (b) prodhimin bujqësor në momentin e të vjelave/korrave; dhe
 - (c) grantet qeveritare të përshkruara në paragrafët 34-35.
- 2 Ky Standard nuk zbatohet për:
 - (a) tokën e lidhur me veprimtarinë bujqësore (shih SNK 16 *Toka, ndërtesa, makineri e pajisje* dhe SNK 40 *Aktiv Afatgjatë Material i investuar*); dhe
 - (b) aktivet jo-materiale të lidhura me veprimtarinë bujqësore (shih SNK 38 *Aktivitet Jo-materiale*).
- 3 Ky Standard zbatohet për prodhimin bujqësor, i cili është produkti i të vjelave/korrave të aktiveve biologjike të njëjësive ekonomike vetëm në momentin e të vjelave/korrave. Për çdo rast tjetër zbatohet SNK 2 *Inventarët* ose çdo Standard tjetër i zbatueshëm. Në përputhje me këto rrethana, SNK 41 nuk trajton procesimin e prodhimit bujqësor pas të vjelave/korrave, për shembull rastin e procesimit të rushit në verë nga një tregtar vere që rrit vreshta rushi. Ndërkohë që një procesim i tillë mund të duket një shtrirje logjike dhe natyrale e veprimtarisë bujqësore dhe çdo ngjarje e ndodhur mund të mbartë ngjashmëri me transformimin biologjik, një procesim i tillë nuk mund të përfshihet në përkufizimin e këtij Standardi për veprimtarinë bujqësore.
- 4 Tabela e mëposhtme jep shembuj të aktiveve biologjike, prodhimit bujqësor, dhe produkteve që vijnë si rezultat i procesimit pas të vjelave/korrave:

Aktivitet biologjike	Prodhimi bujqësor	Produkte që rezultojnë nga procesimi pas të vjelave/korrave
Dele	Lesh	Fije leshi, qilim
Pemë në një pyll plantacioni	Trungje	Lëndë drusore
Bimë	Pambuk	Fije pambuku, veshje
	Kallam sheqeri i korrur	Sheqer
Lopë qumështi	Qumësht	Djathë
Derra	Stervinë (e kafshës së	Salçiçe, proshutë e tymosur

Aktivitet biologjike	Prodhimi bujqësor	Produkte që rezultojnë nga procesimi pas të vjelave/korrave
	ngordhur)	
Shkurre	Gjethë	Çaj, duhan i tymosur
Hardhi	Rrush	Verë
Pemë frutore	Fruta të vjela	Fruta të përpunuara

Përkufizime

Përkufizime në lidhje me bujqësinë

- 5 **Më poshtë jepen përkufizimet e disa termave kryesore që përdoren në këtë standard:**

Veprimtaria bujqësore është menaxhimi i një njësie ekonomike i transformimit biologjik të kafshëve ose bimëve (aktiveve biologjike) për shitje në prodhim bujqësor ose në aktive të tjera biologjike.

Prodhimi bujqësor është produkti i të vjelave/korrave të aktiveve biologjike të njësisë ekonomike.

Aktive biologjike janë gjëja e gjallë ose bimët.

Proçesi i transformimit biologjik përfshin proçeset e rritjes, zvendesimit, prodhimit dhe riprodhimit që krijon ndryshime cilësore dhe sasiore në një aktiv biologjik.

Një grup aktivesh biologjike është një bashkim i të mbjellave të ngjashme dhe gjësë së gjallë të ngjashme.

Të vjelat/korrrat janë shkëputja e prodhimit prej një aktivi biologjik ose pushimi i proçeseve të jetës të aktivit biologjik.

- 6 Veprimtaria bujqësore mbulon një gamë të shumëllojshme aktivitetesh; për shembull, rritja e bagëtisë, pyjeve, prodhimet një ose shumë vjeçare, kultivimi i pemishteve dhe plantacioneve, lulishtaria si dhe rritja e peshkut. Karakteristika të caktuara janë të përbashkëta në këtë shumëllojshmëri:

- Aftësia për të ndryshuar.* Kafshët e gjalla ose bimët janë në gjëndje të pësojnë transformim biologjik.
- Drejtimi i ndryshimit.* Drejtimi ndihmon transformimin biologjik duke rritur ose të paktën stabilizuar kushtet e nevojshme për proçesin e ndodhur (për shembull ushqimi, lagështia, temperatura, pjelloria dhe drita). Një drejtim i tillë dallon veprimtarinë bujqësore nga veprimtaritë e tjera. Për shembull, mbledhja nga burime të pakontrolluara (si peshkimi në oqean apo shpyllëzimi) nuk konsiderohen veprimtaritë bujqësore; dhe
- Matja e ndryshimit.* Ndryshimi në cilësi (për shembull, cilësitë gjenetike, dendësia, pjekuria, shtresa e dhjamit, përmbatja me proteina, dhe fortësia e fibrës) ose në sasi (për

shembull, pasardhësi, pesha, volumi, gjatësia ose diametri i fibrës, dhe numri i sythave) që vijnë si rezultat i transformimit biologjik matet dhe monitorohet si një funksion i përditshëm menaxherial.

- 7 Transformimi biologjik paraqitet në rezultatet e mëposhtme:
- (a) aktivi ndryshon përgjatë (i) rritjes (një rritje në madhësi ose përmirësim në cilësinë e kafshës së gjallë ose bimës), (ii) zvetënimin (një rënie në sasi ose përkeqësim i cilësisë së kafshës së gjallë ose bimës), ose (iii) riprodhimin (krijimi i kafshëve dhe bimëve shtesë); ose
 - (b) prodhimi i produktit bujqësor si për shembull lëngu qumështor, gjethe çaji, lesh dhe qumësht.

Përkufizime të përgjithshme

- 8 **Më poshtë jepen përkufizimet e disa termave kryesore që përdoren në këtë standard:**

Një treg aktiv është një treg në të cilin ekzistojnë të gjitha kushtet e mëposhtme:

- (a) artikujt e tregtuar në treg janë homogjenë
- (b) blerësit dhe shitësit e vullnetshëm mund të gjenden normalisht në çdo kohë; dhe
- (c) çmimet janë të disponueshme nga publiku.

Vlera kontabël (neto) është shuma në të cilën njihet aktivi në bilanc.

Vlera e drejtë është shuma me të cilën mund të shkëmbehej një aktiv, ose mund të shlyhej një pasiv, midis palëve të vullnetëshme të mirëinformuara dhe të palidhura me njëra-tjetrën.

Grantet qeveritare janë përkufizuar në SNK 20 Kontabiliteti i Granteve Qeveritare dhe Paraqitja e Informacioneve për Ndihmën Qeveritare.

- 9 Vlera e drejtë e një aktivi matet në bazë të vendndodhjes dhe kushteve aktuale të aktivitetit. Si rrjedhim, për shembull, vlera e drejtë e bagëtive të një ferme do të jetë çmimi për bagëtinë në tregjet relevante minus transportin dhe kosto të tjera të lidhura me dërgimin e bagëtisë në treg.

Njohja dhe matja

- 10 Njësia ekonomike duhet të njohë aktivin biologjik apo prodhimin bujqësor kur dhe vetëm kur:
- (a) njësia ekonomike kontrollon aktivin si rezultat i ngjarjeve të shkuara;
 - (b) është e mundshme që përfitimet e pritshme ekonomike në të ardhmen të lidhura me aktivin do të rrjedhin tek njësia ekonomike; dhe
 - (c) kosto e aktivitetit mund të matet me besueshmëri.
- 11 Në prodhimin bujqësor, kontrolli mund të dëshmohej nga, për shembull, pronësia ligjore mbi gjedhët dhe damkosja ose përndryshe shënjimi i gjedhëve në pronësi apo të lindura. Normalisht, përfitimet e ardhshme vlerësohen duke matur cilësitë më të spikatura fizike.
- 12 Një aktiv biologjik duhet të matet në njohjen fillestare dhe në çdo datë bilanci me vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes, përveçse rastit të paraqitur në paragrafin 30 ku vlera e drejtë është e pamatshme në mënyrë të besueshme.
- 13 Prodhimi bujqësor i korrur/vjelur nga aktivet biologjike të njësisë ekonomike duhet të matet me vlerën e vet të drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes në momentin e të vjelave/korrave. Një matje e tillë është kosto në datën e zbatimit të SNK 2 Inventarët ose të një Standardi tjetër të zbatueshëm.

- 14 Kostot e shitjes përfshijnë komisionet për agjentët dhe tregtarët, taksat e agjensive rregullatore dhe shkëmbyesit e mallrave, si dhe taksat dhe tatimet e transferimeve. Këto kosto përjashtojnë transportin dhe kosto të tjera të nevojshme për ta bërë aktivin të mundur në treg.
- 15 Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktivitet biologjik ose prodhimit bujqësor mund të lehtësohet duke bërë grupimin e aktiveve biologjike ose prodhimit bujqësor sipas karakteristikave më të spikatura; për shembull, sipas moshës ose cilësisë. Një njësi ekonomike zgjedh veçori të cilat mund të korrespondojnë me veçori të përdorura si bazë për vendosjen e çmimit në treg.
- 16 Shpesh, njësitë ekonomike hyjnë në marrëveshje kontraktuale për shitjen e aktiveve biologjike ose prodhimit bujqësorë në një datë të ardhme. Çmimet e kontratave nuk janë domosdoshmërisht të përshtatshme për të përcaktuar vlerën e drejtë për aq kohë sa vlera e drejtë reflekton vetëm tregun aktual në të cilin një blerës dhe një shitës janë të gatshëm të hyjnë në një transaksion. Si rezultat, vlera e drejtë e aktivitet biologjik ose prodhimit bujqësor nuk ndryshohet për shkak të ekzistencës së një kontrate. Ka raste kur një kontratë e lidhur për shitjen e një aktivi biologjik ose prodhimi bujqësor mund të jetë një kontratë me kushte rënduese, siç përkufizohet në *SNK 37 Provizionet, Pasivet dhe Aktivitetet e Kushtëzuara*. *SNK 37* zbatohet për kontratat me kushte rënduese.
- 17 Në rast se ekziston një treg aktiv për aktivitet biologjike dhe prodhimin bujqësor, çmimi i kuotuar në treg shërben si bazë e duhur në përcaktimin e vlerës së drejtë të këtij aktivi. Në rast se një njësi ekonomike gjendet në tregje aktive të ndryshme, atëherë njësi ekonomike përdor si bazë çmimin më të duhur. Për shembull, nëse njësi ekonomike ka akses në dy tregje aktive, do të përdorë çmimin ekzistues të tregut që pritet të përdoret nga njësi ekonomike.
- 18 Në rast se nuk ekziston një treg aktiv, njësi ekonomike përdor një ose më shumë si më poshtë në përcaktimin e vlerës së drejtë:
- a) çmimi i transaksionit më të fundit në treg, duke pasur parasysh që nuk ka ekzistuar ndonjë ndryshim i madh në rrethanat ekonomike midis datës së këtij transaksioni dhe datës së bilancit;
 - (b) çmimet e tregut për aktive të ngjashme me përshtatjet e duhura për të reflektuar ndryshimet; dhe
 - (c) sektorët bazë si rasti i vlerës së një druri frutor i shprehur në vlera eksporti të arkave, shinikut apo hektarit, dhe vlera e gjedhëve e shprehur në kilogram mishi.
- 19 Në disa raste, burimet e informacionit të renditura në paragrafin 18 mund të japin përfundime të ndryshme për vlerën e drejtë të një aktivi biologjik ose prodhimit bujqësor. Një njësi ekonomike merr në konsideratë arsyet e këtyre ndryshimeve me qëllim që të arrijë në vlerësimin më të besueshëm të vlerës së drejtë brenda një game relativisht të kufizuar të vlerësirove të arsyeshme.
- 20 Në disa raste, çmimet ose vlerat e përcaktuara në treg mund të mos jenë të disponueshme për një aktiv biologjik në kushtet aktuale të tij. Në të tilla rrethana, për përcaktimin e vlerës së drejtë, një njësi ekonomike përdor vlerën aktuale të flukseve monetare të pritshme nga aktivi të skontuara nga një normë e përcaktuar e tregut aktual përpara aplikimit të taksës.
- 21 Arsyja e kësaj përllogaritjeje me vlerën aktuale të flukseve monetare të pritshme është përcaktimi i vlerës së drejtë të një aktivi biologjik në vendndodhjen dhe kushtet aktuale. Një njësi ekonomike duhet ta marrë në konsideratë këtë arsyetim në përdorimin e një norme të duhur skontoje si dhe në vlerësimin e rrjedhave neto të pritshme. Kushtet aktuale të një aktivi biologjik përjashtojnë çdo ngritje në vlerë si rezultat i transformimit shtesë biologjik dhe aktiviteteve të ardhshme të njësisë ekonomike, si ato të lidhura me rritjen e transformimit biologjik, vjeljeve/korrjeve dhe shitjeve në periudhat e ardhshme.
- 22 Njësi ekonomike nuk i përfshin flukset monetare për financimin e aktiveve, taksimit, ose rindërtimit të aktiveve biologjike pas vjeljeve/korrjeve (për shembull, kosto e rimbjelljes së pemëve në një pyll plantacionesh pas të vjelave).
- 23 Në marrëveshjen e çmimit të një transaksioni të kryer në mënyrë të vullnetëshme midis palëve të palidhura me njëra-tjetrën, blerës dhe shitës të gatshëm marrin në konsideratë mundësinë e luhatjeve të rrjedhave monetare. Vlera e drejtë do të reflektojë mundësinë e këtyre luhatjeve. Për pasojë, njësi ekonomike i përfshin pritshmëritë për luhatjet e mundshme në rrjedhat momentare ose në rrjedhat monetare të pritshme, ose në normën e skontos, ose në kombinimet e të dyjave. Në përcaktimin e normës së skontos, njësi ekonomike përdor supozime të qëndrueshme me ato të përdorura në vlerësimin e rrjedhave të pritshme monetare, me qëllim shmangien e efektit të injorimit ose të përdorimit dy herë të disa prej supozimeve.
- 24 Mundet që kosto të jetë e përafërt me vlerën e drejtë sidomos kur:

- (a) ndodh një transformim i vogël biologjik që në momentin e kostove fillestare (për shembull, kur një fidan i një peme frutore mbillet menjëherë para ditës së bilancit); ose
 - (b) ndikimi në çmimi i transformimit biologjik nuk pritet të jetë material (për shembull, gjatë rritjes fillestare të ciklit të prodhimit të një plantacioni 30 vjeçar pishash).
- 25 Shpesh, aktivet biologjike lidhen fizikisht me tokën (për shembull, pemët me pyllin e plantacionit). Mund të mos ekzistojë një treg i ndarë për aktivet biologjike që janë të bashkangjitura me tokën, megjithatë ekziston një treg aktiv për aktivet e kombinuara, që janë, aktivet biologjike, toka e papunuar, dhe përmirësimet e tokës, si një paketë. Njësia ekonomike përdor informacionin në lidhje me aktivet e kombinuara në përcaktimin e vlerës së drejtë të aktiveve biologjike. Për shembull, vlera e drejtë e tokës së papunuar dhe përmirësimet e tokës mund të zvogëlohen prej vlerës së drejtë të aktiveve të kombinuara për të arritur në vlerën e drejtë të aktiveve biologjike.

Fitimet dhe humbjet

- 26 **Fitimi ose humbja të krijuara në njohjen fillestare të një aktivi biologjik në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes dhe nga një ndryshim në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes së një aktivi biologjik, duhet të përfshihen në fitimin ose humbjen e periudhës kur janë kryer.**
- 27 Humbja mund të krijohet në njohjen fillestare të aktivitet biologjik për shkak se kostot e vlerësuara të shitjes janë zbritur në përcaktimin e vlerës së drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes së një aktivi biologjik. Një fitim mund të krijohet në njohjen fillestare të aktivitet biologjik, si për shembull në rastin e lindjes së një viçi.
- 28 **Një humbje ose një fitim i krijuar në njohjen fillestare të prodhimit bujqësor në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes, duhet të përfshihen në fitimin ose humbjen e periudhës në të cilën krijohen.**
- 29 Një fitim ose humbje mund të krijohet në njohjen fillestare të prodhimit bujqësor si rezultat i vjeljeve/korrjeve.

Pamundësia për matje të besueshme të vlerës së drejtë

- 30 **Ekziston një supozim se vlera e drejtë mund të matet në mënyrë të besueshme për një aktiv biologjik. Megjithatë ky supozim mund të hidhet poshtë vetëm kur nuk disponohen çmimet ose vlerat e paracaktuara nga tregu të një aktivi biologjik në momentin e njohjes fillestare, dhe për të cilën nuk mund të përcaktohen qartësisht në mënyrë të besueshme vlerësime alternative të vlerës së drejtë. Në një rast të tillë, ky aktiv biologjik duhet të matet në koston e vet minus çdo shumë amortizimi të akumuluar ose humbje të akumuluar të zhvlerësimit. Sapo që vlera e drejtë e një aktivi të tillë biologjik bëhet besueshmërisht i matshëm, një njësi ekonomike duhet ta masë në vlerën e vet të drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes. Sapo që një aktiv afatgjatë jo-biologjik kënaq kriteret për t'u klasifikuar në cilësinë e mbajtjes për shitje (ose përfshihet në një grup për t'u nxjerrë jashtë përdorimit që është i klasifikuar si i mbajtur për shitje), në përputhje me SNRF 5 Aktivet Afatgjata që Mbahen për t'u Shitur dhe Operacionet jo të Vijueshme, vlera e drejtë e këtij aktivi do të konsiderohet besueshmërisht i matshëm.**
- 31 Në paragrafin 30, ky konsiderim do të hidhet poshtë vetëm në njohjen fillestare. Një njësi ekonomike, e cila e ka matur më parë aktivin biologjik në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes, do të vazhdojë ta masë aktivin biologjik në vlerën e vet të drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes derisa të dalë jashtë përdorimit..
- 32 Në të gjitha rastet, një njësi ekonomike duhet të masë prodhimin bujqësor në momentin e të vjelave/korrave në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes. Ky Standard reflekton këndvështrimin e matjes së përhershme në mënyrë të besueshme të prodhimit bujqësor në momentin e të vjelave/korrave.
- 33 Në përcaktimin e koston, amortizimit të akumuluar dhe humbjeve të akumuluar të zhvlerësimit, një njësi ekonomike duhet të marrë në konsideratë SNK 2 *Inventarët*, SNK 16 *Toka, ndërtesa, makineri e pajisje* dhe SNK 36 *Zhvlerësimi i aktiveve*.

Grantet qeveritare

- 34 Një grant qeveritar i pakushtëzuar i dhënë në lidhje me një aktiv biologjik të matur në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes duhet të njihet si e ardhur kur dhe vetëm kur granti qeveritar kthehet në të drejtë të arkëtueshme.
- 35 Në rast se një grant qeveritar i dhënë në lidhje me një aktiv biologjik i matur në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes, është i kushtëzuar dhe kërkon që njësia ekonomike të mos jetë e përfshirë në një aktivitet bujqësor të specifikuar, atëherë njësia ekonomike do ta njohë grantin qeveritar si një të ardhur kur dhe vetëm kur kushtet bashkangjitur këtij granti janë plotësuar.
- 36 Kushtet e granteve qeveritare janë të ndryshme. Për shembull, një grant qeveritar mund të kërkojë që një njësi ekonomike të punojë në një vendndodhje të caktuar për pesë vjet dhe gjithashtu të kthejë shumën e grantit qeveritar në rast se tërhiqet para periudhës pesëvjeçare. Në këtë rast, granti qeveritar nuk do të njihet si e ardhur deri sa të kalojë periudha pesë-vjeçare. Megjithatë, nëse granti qeveritar lejon që një pjesë e kësaj shume të mbahet me kalimin e kohës, njësia ekonomike duhet të njohë grantin qeveritar si të ardhur të shpërndarë në kohë.
- 37 Në rast se granti qeveritar në lidhje me një aktiv biologjik matet në koston e vet minus çdo amortizim të akumuluar ose humbje të akumuluar nga zhvlerësimi (shih paragraf 30), atëherë duhet zbatuar SNK 20 *Kontabiliteti i Granteve Qeveritare dhe Paraqitja e Informacioneve për Ndihmën Qeveritare*.
- 38 Ky Standard kërkon një trajtim të ndryshëm nga SNK 20, nëse granti qeveritar i lidhur me një aktiv biologjik matet në vlerën e vet të drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes ose granti qeveritar kërkon nga njësia ekonomike që të mos angazhohet në një aktivitet të veçantë bujqësor. SNK 20 zbatohet vetëm në rastin kur një grant qeveritar në lidhje me një aktiv biologjik matet në koston e vet minus amortizimin e akumuluar dhe çdo humbje të akumuluar nga zhvlerësimi.

Dhënia e informacioneve shpjeguese

- 39 [Fshirë]

Të përgjithshme

- 40 Njësia ekonomike duhet të paraqesë në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare humbjen ose fitimin që vjen nga njohja fillestare e aktiveve biologjike dhe prodhimit bujqësor gjatë periudhës aktuale, dhe nga ndryshimet në vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes të aktiveve biologjike.
- 41 Njësia ekonomike duhet të japë një përshkrim të qartë të çdo grupi të aktiveve biologjike.
- 42 Dhënia e informacioneve shpjeguese të pasqyrave financiare e kërkuar në paragrafin 41 mund të marrë formën e një përshkrimi tregimtar ose sasior.
- 43 Njësia ekonomike inkurajohet të japë një përshkrim sasior për çdo grup aktivesh biologjike, që bën dallimin e aktiveve biologjike të konsumueshme me ato prodhuese, ose të aktiveve biologjike të rritura dhe të parritura. Për shembull, njësia ekonomike mund të japë të dhëna shpjeguese për vlerën kontabël (neto) të aktiveve biologjike të konsumueshme dhe të aktiveve biologjike prodhuese për çdo grup. Për më tepër, njësia ekonomike mund t'i ndajë këto vlera kontabël (neto) edhe midis aktiveve të rritura dhe të parritura. Këto dallime japin informacion të nevojshëm dhe ndihmës për vlerësimin e kohës së rrjedhave të ardhshme të mjeteve monetare. Njësia ekonomike jep të dhëna shpjeguese edhe për bazat mbi të cilat ngihen këto dallime.
- 44 Aktivet biologjike të konsumueshme janë ato që lidhen me të vjelat/korrat si prodhim bujqësor dhe shiten si aktive biologjike. Shembuj të tyre janë gjëja e gjallë e rritur me qëllimin e prodhimit të mishit, gjëja e gjallë në mbajtje për shitje, peshku, të mbjellat si gruri dhe misri, dhe pemët që rriten për t'u sharruar për lëndë druri. Aktive biologjike prodhuese janë të tjerat të ndryshme nga aktivet biologjike të konsumueshme; për shembull, gjëja e gjallë prej të cilës prodhohet qumështi, vreshtat, pemët frutore, dhe pemët prej të cilave mblidhet dru për zjarr, por pema në vetvete mbetet. Aktivet biologjike prodhuese nuk konsiderohen prodhim bujqësor, por më tepër si vetë-rigjeneruese.
- 45 Aktivet biologjike mund të klasifikohen si aktive biologjike të rritura ose si aktive biologjike të parritura. Aktivet biologjike të rritura janë ato aktive të cilat realizohen për veçori në korrije/vjelje

(aktive biologjike të konsumueshme) ose që janë në gjëndje që të ruajnë nivele të qëndrueshme të korrjeve/vjeljeve (aktivet biologjike prodhuese).

- 46 Një njësi ekonomike duhet të japë dhe informacionin shpjegues vijues, nëse ky informacion nuk është paraqitur diku tjetër në informacionin e publikuar me pasqyrat financiare:
- (a) natyrën e aktiviteteve që përfshijnë çdo grup i aktiveve biologjike; dhe
 - (b) matjet ose vlerësimet jo-financiare të sasive fizike të:
 - (i) çdo grupi të aktiveve biologjike të njësisë ekonomike në fund të periudhës; dhe
 - (ii) rezultatet e prodhimit bujqësor gjatë periudhës.
- 47 Njësia ekonomike duhet të paraqesë në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare metodën dhe supozimet kryesore të zbatuara në përcaktimin e vlerës së drejtë të çdo grupi të prodhimit bujqësor në momentin e të vjelave/korrave dhe të çdo grupi aktivesh biologjike.
- 48 Njësia ekonomike duhet të paraqesë në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare vlerën e drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes së prodhimit bujqësor të vjelur/ korrur gjatë periudhës, të përcaktuar në momentin e të vjelave/korrave.
- 49 Njësia ekonomike duhet të paraqesë në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare:(
- a) ekzistencën dhe vlerën kontabël (neto) të aktiveve jo-materiale për të cilat titulli i pronësisë është i kufizuar dhe vlerat kontabël (neto) të aktiveve jo-materiale të vëna si garantues të detyrimeve;
 - (b) shumën e angazhuar për zhvillimin ose blerjen e aktiveve biologjike; dhe
 - (c) strategjitë e drejtimit të rrezikut financiar në lidhje me veprimtarinë bujqësore.
- 50 Njësia ekonomike duhet të paraqesë një rakordim të ndryshimeve të vlerës kontabël (neto) të aktiveve biologjike në fillim dhe në fund të periudhës aktuale. Rakordimi duhet të përfshijë:
- (a) humbjen ose fitimin nga ndryshimi i vlerës së drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes;
 - (b) rritjet për shkak të blerjeve;
 - (c) rëniet e shitjeve dhe të aktiveve biologjike si të mbajtura për shitje (ose të përfshira në një grup për t'u nxjerrë jashtë përdorimit të klasifikuara si të mbajtura për shitje) në përputhje me SNRF 5;
 - (d) rëniet në të vjela/korra;
 - (e) rritjet që rezultojnë nga kombinime biznesi;
 - (f) diferencat neto nga këmbimi që vijnë nga konvertimi i pasqyrave financiare në një monedhë të ndryshme nga e paraqitjes dhe nga konvertimi i operacioneve jashtë vendit në monedhën e paraqitjes të njësisë ekonomike; dhe
 - (g) ndryshime të tjera.
- 51 Vlera e drejtë minus kostot e vlerësuara në shitje të aktivit biologjik mund të ndryshojnë për shkak të ndryshimeve fizike si dhe ndryshimeve të çmimit në treg. Dhënia më vete e informacioneve shpjeguese mbi ndryshimet fizike dhe të çmimit ndihmojnë në vlerësimin e performancës gjatë periudhës dhe perspektivave të ardhshme, sidomos kur bëhet fjalë për një cikël prodhimi bujqësor më të gjatë se një vit. Në të tilla raste njësia ekonomike inkurajohet që të japë informacione shpjeguese sipas grupit ose përndryshe shumën e ndryshimit të vlerës së drejtë minus kostot e vlerësuara të shitjes të përfshira në fitim ose humbje për shkak të ndryshimeve fizike dhe ndryshimeve të çmimeve. Ky informacion është përgjithësisht më pak i dobishëm në rastin e një cikli prodhimi më të gjatë se një vit (për shembull rritja e pulave ose e të mbjellave të drithërave).
- 52 Transformimi biologjik rezulton në lloje të ndryshme të ndryshimit fizik - rritja, zvetërimi, prodhimi dhe riprodhimi, ku secila prej tyre është e dukshme dhe e matshme. Secila prej këtyre ndryshimeve fizike ka lidhje direkte me përfitimet e ardhshme ekonomike. Një ndryshim në vlerën e drejtë të aktivit biologjik për shkak të të vjeljeve/ korrjeve, do të konsiderohet gjithashtu një ndryshim fizik.
- 53 Veprimtaria bujqësore shpesh ekspozohet ndaj rreziqeve klimatike, sëmundjeve dhe të tjera. Nëse ndodh një ngjarje e cila rrit materialisht zërin e të ardhurave ose shpenzimeve, natyra dhe shuma e saj duhet të paraqiten në përputhje me SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*. Të tillë shembuj

përfshijnë rënien e një sëmundjeje vdekjeprurëse, përmbytje, thatësi ose ngricë të fortë dhe murtajë insektesh.

Dhënie informacionesh shpjeguese shtesë për aktivet biologjike ku vlera e drejtë nuk mund të matet me besueshmëri

- 54 Nëse njësi ekonomike i mat aktivet biologjike në koston e tyre minus çdo amortizim të akumuluar dhe humbje të akumuluar zhvlerësimi (shih paragrafin 30) në fund të periudhës, atëherë njësi ekonomike duhet të japë të dhëna shpjeguese për këto aktive biologjike:
- (a) një përshkrim të aktiveve biologjike;
 - (b) një shpjegim të arsyes të mos matjes në mënyrë të besueshme të vlerës së drejtë;
 - (c) nëse është e mundur, gamën e vlerësimeve sipas së cilës vlera e drejtë ka gjasa të mos jetë e vërtetë;
 - (d) metodën e përdorur të amortizimit;
 - (e) jetën e dobishme ose normat e përdorura të amortizimit; dhe
 - (f) vlerën kontabël bruto dhe çdo amortizim të akumuluar (të mbledhur me humbjet e akumuluar nga zhvlerësimi) në fillim dhe në fund të periudhës.
- 55 Nëse, gjatë periudhës aktuale, njësi ekonomike mat aktivet biologjike në kosto minus çdo amortizim të akumuluar dhe humbje të akumuluar zhvlerësimi (shih paragrafin 30), ajo duhet të paraqesë në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare çdo humbje ose fitim të njohur gjatë nxjerrjes jashtë përdorimit të këtyre aktiveve biologjike si dhe rakordimin e kërkuar nga paragrafi 50, që do të japë informacion shpjegues në lidhje me shumën e veçanta të këtyre aktiveve biologjike. Veç kësaj, rakordimi do të përfshijë shumën e mëposhtme të përfshira në fitimin apo humbjen e lidhur me këto aktive biologjike:
- (a) humbjet nga zhvlerësimi;
 - (b) kthimet mbrapsht të humbjeve nga zhvlerësimi; dhe
 - (c) amortizimin.
- 56 Nëse vlera e drejtë e aktiveve biologjike e matur më parë me kosto minus çdo amortizim të akumuluar dhe humbje të akumuluar zhvlerësimi bëhet besueshmërisht e matshme gjatë periudhës aktuale, atëherë njësi ekonomike duhet të paraqesë shënimet shpjeguese të këtyre aktiveve biologjike në pasqyrat financiare si më poshtë:
- (a) një përshkrim të aktiveve biologjike;
 - (b) një shpjegim të arsyes të mos matjes në mënyrë të besueshme të vlerës së drejtë; dhe
 - (c) efektin e ndryshimit.

Grantet qeveritare

- 57 Njësi ekonomike duhet të paraqesë si më poshtë në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare në lidhje me veprimtarinë bujqësore të mbuluar nga ky Standard:
- (a) natyrën dhe shtrirjen e granteve qeveritare të njohura në pasqyrat financiare;
 - (b) kushtet e paplotësuar dhe eventualitete të tjera bashkangjitur granteve qeveritare; dhe
 - (c) pakësimet e rëndësishme të pritura në nivelin e granteve qeveritare.

Data e hyrjes në fuqi dhe dispozita kalimtare

- 58 Ky Standard bëhet operativ për pasqyrat financiare që mbulojnë periudhat vjetore që fillojnë më datë 1 janar 2003 ose më pas. Inkurajohet zbatimi më i hershëm. Nëse një njësi ekonomike zbaton këtë Standard për një periudhë që fillon më parë se 1 Janar 2003, duhet të jap informacion shpjegues për këtë fakt.

59 Ky Standard nuk krijon asnjë dispozitë kalimtare të veçantë. Adoptimi i këtij Standardi bëhet në përputhje me SNK 8 *Politikat kontabël, Ndryshimet në vlerësimet kontabël dhe Gabimet*.